

Verlag

statencommissie

Conceptverslag van de openbare vergadering van de Commissie Bestuur, gehouden in de Louise de Colignyzaal van het Provinciehuis te Middelburg op 24 juni 2016 van 9.00 – 13.20 uur

---

Voorzitter:	H.J. van Geesbergen
Aanwezig zijn de (plv.) leden:	C.W. Bierens, T. van Gent, R.M. Haaze, W. Hirdes, C.M. Hurkens, J.L. Kool-Blokland, P.C.A. de Milliano-van den Hemel, R. Muste, A. Pijpelink, G.D. Roeland, R.A.J. Schonis (agendapunten 9 -16), G.W.A. Temmink, G. van Unen, J. van de Velde, A.G.M. Veraart, J.H. Verburg en W. Willemse.
Tevens zijn aanwezig:	J. de Bat, A.J. van der Maas, B.J. de Reu en C.M.M. Schönknecht-Vermeulen (GS), J. Daane (ambt. CST), M.E. Trimpe (commissiegriffier)
Afwezig zijn de leden:	M.D. Eckhardt, M.J. Faasse en F.A. van Oorschot

---

1 Opening en mededelingen van de voorzitter

De voorzitter meldt de afwezigen.

2 Vaststellen agenda

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

3 Informatie-uitwisseling, d.w.z.:

3.1 Vast terugkerend agendapunt: IPO:

De heer De Reu (GS) meldt dat het IPO-bestuur vast bespreekt wat Zeeland doet in het kader van het provinciefonds. Ook het advies van de commissie-Balkenende komt aan de orde, Het IPO is beducht dat de veelgeprezen unanimiteit teloor gaat. Vanuit Zeeland is steeds benadrukt wel in te stemmen met het verdeelmodel, maar tevens te wijzen op het probleem dat Zeeland hiermee heeft. Spreker verwacht dat de kamer hier na het zomerreces over zal spreken.

De heer Van de Velde (SGP) koppelt terug uit de vergadering van de algemene vergadering van het IPO. In deze vergadering is het unaniem gedragen en door Zeeland geïnitieerd voorstel op tafel gelegd, waarmee een betere samenwerking en informatie-uitwisseling tussen IPO-AV, -bestuur en – bureau wordt beoogd. Daarmee is er meer inzicht in wat er speelt.

3.2 Mededelingen van gedeputeerden

De heer Van der Maas (GS) deelt mee dat in de onlangs gehouden pitch in het kader van de pilot bestuurlijke vernieuwing de Zeeuwse opgaven zijn verwerkt. Er zijn zestien gegadigden voor de vier proefgebieden. Op 30 juni is het vervolg en wordt de keuze bekendgemaakt.

De heer Van de Velde (SGP) vraagt naar de betrokkenheid van de andere gemeenten dan de Z4. De heer Van der Maas (GS) constateert dat de meeste Zeeuwse gemeenten nu al hebben aangegeven aan te willen sluiten.

De heer Van der Maas (GS) kaart vervolgens het Bèta-college aan. Zeeland heeft ambitieuze plannen op dit gebied, wat laatst ook in het advies van de commissie-Balkenende is verwoord. Het zou goed zijn om daarop in te zetten, maar niet alleen. Nu wordt gekeken naar interessante gesprekspartners, zoals bijvoorbeeld technische universiteit in Eindhoven. De gesprekken zijn gestart op basis van een robuuste business case. De partner zal ook de randvoorwaarden aangeven voor de business case.

De heer Verburg (CU) vraagt naar de macro-doelmatigheidstoets.

De heer Temmink (GL) krijgt de indruk dat Zeeland iets te enthousiast was. Wordt verder onderzocht of via de HZ een bachelor-studie kan worden gevolgd?

De heer Bierens (VVD) vraagt of inmiddels de ruis is weggenomen.

De heer Van der Maas (GS) antwoordt dat de macro-doelmatigheidstoets de belangrijkste en bekende randvoorwaarde in dit kader is. Het bèta-college moet iets toevoegen. Vanaf januari is met een groep

zeer enthousiast aan dit project gewerkt. De commissie-Balkenende onderschrijft dit. De universiteit beslist zelf of het in deze samenwerking wil stappen, want dat vergt veel aan menskracht en investeringen. Er zijn andere varianten mogelijk, maar deze vindt spreker het meest aansprekend. Wat er ligt wordt nu getoetst op haalbaarheid. Er was geen ruis, alleen is Eindhoven teveel ingevuld.

3.3 Vragen van commissieleden over het nieuws van de dag

De heer Verburg (CU) vraagt of de provincie op de hoogte is van de problematiek bij de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ).

Mevrouw Van Unen (SP) vraagt in hoeverre de VRZ aandacht geeft aan de A58 als bottleneck in de vluchtroute bij een nucleair incident.

De heer Willemse (50PLUS) informeert naar het teruglopende aantal vrijwilligers bij de brandweer.

De heer De Bat (GS) geeft aan dat deze vragen horen bij de rol van de cvdK als rijksheer. Het college is op de hoogte van deze zaak, en het bestuur van de VRZ is nu aan zet om actie te ondernemen. Als dat niet lukt, is de cvdK in beeld. De terugloop in het aantal brandweervrijwilligers is echt aan het bestuur van de VRZ. Spreker zegt toe schriftelijk antwoord te geven over de situatie rond vluchtroutes bij kernincidenten.

Mevrouw Hurkens (SP) begrijpt dat er gemeenten zijn die geen goedkeurende accountantsverklaring krijgen op hun jaarstukken vanwege de problemen bij de SVB. Hoe gaat het college ermee om?

De heer De Bat (GS) antwoordt dat dit in heel Nederland speelt en ook de deelname van gemeenten in diverse regelingen betreft. Het college levert maatwerk in het vinden van een oplossing.

De heer Willemse (50PLUS) vraagt naar veiligheid van fietspaden buiten de bebouwde kom, naar aanleiding van een dodelijk ongeval. Kunnen fietspaden breder of enkelzijdig gemaakt worden?

Mevrouw Schönknecht (GS) geeft namens de portefeuillehouder aan dat met de gemeenten de knelpunten worden geïnventariseerd; er is zeker aandacht voor.

3.4 Andere vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda staan: geen.

4 Gelegenheid om in te spreken

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

5 Statenvoorstel 12e wijziging begroting 2016 provincie Zeeland - SERV-065

De heer Bierens (VVD) informeert naar vermindering van de bestemmingsreserve meerjarige projecten na 2016.

De heer De Bat (GS) geeft aan dat in deze reserve de projecten die komende jaren worden uitgevoerd zijn ondergebracht. Er zijn geen wijzigingen ten opzichte van de begroting.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd.

6 Brief GS van 10 mei 2016 met voortgangsrapportages 1e kwartaal 2016 grote projecten Provincie Zeeland - 16007727

De heer De Bat (GS) geeft aan geen nieuwe feiten te kunnen melden na het bijpraten op 3 juni. De situatie is stabiel, en er wordt steeds meer duidelijk wat er exact in de tanks op het terrein zit. Op 15 juli of zo snel mogelijk daarna zal hij met voorgangsinformatie komen.

De heer Van de Velde (SGP) vraagt dit zoveel mogelijk openbaar en schriftelijk te doen, en gericht op de financiële risico's.

De heer Temmink (GL) vult aan dat ook de milieueffecten in beeld moeten zijn.

Mevrouw Kool-Blokland (CDA) zou in de voortgangsrapportages in het algemeen willen zien dat de gevolgen en risico's aan handelingen worden gekoppeld, zodat de Staten kunnen bijsturen. In het geval van Thermphos geldt de mogelijkheid tot bijsturen nagenoeg niet.

De heer Willemse (50PLUS) vraagt wanneer de grond vrij kan worden opgeleverd.

De heer Haaze (PVV) wijst op de lange recesperiode: hoe kan in die periode PS op de hoogte worden gehouden?

De heer De Bat (GS) geeft aan dat bij nieuwe ontwikkelingen Provinciale Staten ook in de recesperiode worden geïnformeerd. Waar de provincie voor staat is het fosforvrij maken van het terrein. Het vervolg is aan Zeeland Seaports. Het is zeker de bedoeling de informatie zoals gevraagd schriftelijk te verstrekken. Een voortgangsrapportage is per definitie achteraf, acute zaken worden direct tussentijds gemeld. Zo snel mogelijk na afloop van een kwartaal komen de rapportages op de agenda van het college, om daarna aan de Staten te worden gezonden. Spreker zal onderzoeken hoe de termijnen hierin beperkt kunnen worden.

Mevrouw Kool-Blokland (CDA) pleit voor een meer structurele aanpak van het moment van constateren en de actie door Provinciale Staten.

De heer Van de Velde (SGP) onderschrijft dit. Kan de gedeputeerde voor het zomerreces aangeven hoe hierin meer vaart kan worden gebracht?

De heer De Bat (GS) geeft aan dat het de eerste keer even zoeken is naar een goede procedure, de rapportages zijn in principe binnen een maand beschikbaar voor Provinciale Staten.

De voorzitter concludeert dat deze voortgangsrapportage voldoende besproken is.

7 Statenvoorstel Beleidsnota verbonden partijen provincie Zeeland 2016 - SERV-052

Mevrouw Kool-Blokland (CDA) vindt het dictum van het voorstel erg algemeen. Is het periodiek herijken van de verbonden partijen niet meer specifiek te maken en te verbinden aan bepaalde toetsingspunten? Het meer op afstand besturen vindt zij positief. De overwegingen voor het verbinden aan partijen zijn goed in beeld gebracht.

Mevrouw Pijpelink (PvdA) gaat in op het beloningsbeleid voor verbonden partijen. Dit gaat om publiek belang. Wat is 'aantoonbaar', waar het gaat om het niet kunnen vinden van een bestuurder voor een verbonden partij, wanneer er een beloning conform de WNT-norm wordt geboden? Stijgt het aantal verbonden partijen nog?

De heer Hirdes (ZL) vraagt of de provincie wel moet deelnemen aan commerciële bedrijven zoals DELTA NV en Zeeland Seaports. Wordt er vastgehouden aan de WNT-norm? Wat is het mandaat van het college als aandeelhouder waar het gaat om verliesgevendende ondernemingen?

De heer Veraart (D66) ziet meerwaarde in een periodieke herijking. Verbonden partijen dienen in het ene geval een publiek belang, in het andere geval gaat het om deelnemen aan een vennootschap. Zijn fractie hecht aan democratische legitimatie, waaraan met het leggen van publieke taken bij gemeenschappelijke regelingen niet aan wordt voldaan. Samenwerking is echter wel noodzakelijk. Het stuk ontbeert een visie op dit punt. Op de vraag van de heer Van de Velde (SGP) geeft spreker aan dat met name de omvang van sommige gemeenschappelijke regelingen reden is om te kiezen voor een andere oplossing en het primaat van raden en staten overeind te houden. De WNT is uitstekend toepasbaar bij gemeenschappelijke regelingen, maar knelt bij een groot bedrijf als DELTA NV. Hier past geen overheidsaandeelhouderschap: het is slecht voor het bedrijf, voor de overheid en voor de markt. Zeeland Seaports oefent een publieke taak uit: het beheer van infrastructuur en veiligheid, maar ook hier is herbezinning nodig.

De heer Temmink (GL) vraagt wie besluit wat publiek belang is, PS of GS? Als er investeringen gedaan moeten worden, wie moet dan akkoord daarop geven? Wie bepaalt of een bestuurder al dan niet onder de WNT-norm valt?

De heer Van Gent (VVD) is verheugd dat het Rekenkamerrapport heeft geleid tot deze visie. Zijn fractie staat achter de uitspraak dat alleen in een verbonden partij wordt geparticipeerd wanneer dit een publiek belang dient en niet anders kan. Of iets een maatschappelijk of een publiek belang is moet bepaald worden door Provinciale Staten. Daar moet gekozen worden voor de meest passende vorm, met inachtneming van de democratische legitimatie. Per deelneming, maar ook per regeling moet een visie worden ontwikkeld.

De heer Van de Velde (SGP) uit zijn verbazing over de steeds terugkerende kritiek van bepaalde fracties op de gemeenschappelijke regeling als zodanig, zonder dat er oplossingen gegeven worden.

De heer Temmink (GL), de heer Veraart (D66) en de heer Van Gent (VVD) bestrijden dat. De heer Van de Velde (SGP) geeft aan dat hiermee het probleem rond GR Grevelingen niet wordt opgelost. Spreker vraagt het college stukken tijdig aan Provinciale Staten toe te zenden, en wensen en bedenkingen alvast voor te bereiden vanuit het college, zodat PS dit verder kan aanvullen.

Mevrouw Van Unen (SP) merkt op dat er groot verschil in het voorstel is tussen deelnemingen en gemeenschappelijke regelingen. Zij ziet een beperking in het indienen van wensen en bedenkingen, wat verholpen kan worden door een toezegging van het college met deze wensen en bedenkingen aan de slag te gaan. De keuze of iets een publiek belang is, is voorbehouden aan Provinciale Staten.

Partijen denken daar anders over. Als voorbeeld noemt spreekster het publieke belang bij een bedrijf als DELTA, namelijk levering van energie en water, maar ook de veiligheid van de kerncentrale.

Herijking is belangrijk. In het stuk mag opgenomen worden dat het college naar Provinciale Staten komt, vooraleer er wordt overgegaan tot overschrijden van de WNT-norm.

De heer Verburg (CU) kan zich vinden in het voorstel.

De heer De Bat (GS) geeft aan dat het voorstel inderdaad een vervolg is op het rekenkameronderzoek, en niet nut en noodzaak van deelnemingen of gemeenschappelijke regelingen behelst. Elke periode van vier jaar worden de partijen langs de meetlat gelegd. De WNT is uitgangspunt, en er wordt streng mee omgegaan. Vandaar dat aangetoond moet worden dat de WNT niet past. Bij afwijking moet dat goed worden uitgelegd, het college zal dit zeker met Provinciale Staten delen. Dit punt geldt alleen voor DELTA NV. Of een zaak een publiek belang is wordt door Provinciale Staten bepaald, op voorstel van het college.

Gemeenschappelijke regelingen zijn soms echt nodig om samenwerking te regelen voor aangelegenheden die de provincie betreffen.

De heer Van Gent (VVD) vindt de beperkte invloed op gemeenschappelijke regelingen een punt van zorg.

De heer De Bat (GS) antwoordt vervolgens dat besluiten over investeringen aan GS zijn. Spreker kan zich voorstellen dat voor de grotere deelnemingen een strategische visie wordt opgesteld. Het indienen van wensen en bedenkingen is een formeel instrument van Provinciale Staten; het college zal goed moeten aangeven hoe daarmee wordt omgegaan. Het al formuleren daarvan door GS kan worden uitgelegd als een vorm van sturing, en de vraag is of dat wenselijk is.

Tweede termijn

Mevrouw Pijpelink (PvdA) mist antwoord op de ontwikkeling van het aantal verbonden partijen.

De heer Van de Velde (SGP) zou graag willen proefdraaien met een aanzet vanuit de organisatie voor de wensen en bedenkingen.

Mevrouw Van Unen (SP) is nog niet gerust op de uitleg voor wensen en bedenkingen.

De heer Roeland (SGP) wijst op de stevige positie van Provinciale Staten.

De heer Veraart (D66) ondersteunt de bijdrage van de SP-fractie. Het voorstel kan in deze vorm geen hamerstuk zijn.

De heer De Bat (GS) geeft aan dat er geen zicht is op ontwikkelingen in het aantal van verbonden partijen. De provinciewet schrijft de procedure wensen en bedenkingen voor, en dat is en voor het college een serieuze zaak. Of het college de wensen en bedenkingen moet voorbereiden is een andere vraag.

De heer Temminck (GL) kondigt nogmaals een amendement aan wanneer de passage wie besluit over het publieke belang niet wordt aangepast.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan niet als hamerstuk worden geagendeerd.

8 Statenvoorstel Splitsingsplan DELTA NV - SERV-074

8.1 Brief GS van 14 juni 2016 over kerncentrale Borssele - DELTA NV - 16008800

De heer Veraart (D66) wijst erop dat het vinden van een goede oplossing voor de kerncentrale cruciaal is voor de oplossing voor DELTA NV. Nationale wetgeving verhindert immers het verkopen van de centrale. Steeds is over de gesprekken met het ministerie gehoord dat deze de goede kant uit gingen, en de reactie van minister Kamp is negatief. Het splitsingsplan is een goed begin, onverkort is de oplossing voor de kerncentrale nodig.

De heer Bierens (VVD) is van mening dat DELTA vijf jaar te laat splitst, en de splitsing is niet de oorzaak van de problemen waar het bedrijf nu in zit. Heeft DELTA het beroep tegen de splitsing al ingetrokken? Er is geen andere keus dan in te stemmen met het splitsingsplan. Hoe loopt de procedure verder, met name wat de invulling van de garantstelling betreft? Het apart positioneren van de kerncentrale is hierin een belangrijk onderdeel. In het voorstel wordt nog gesproken over de multi-utility strategie, kan dit worden toegelicht?

De heer Haaze (PVV) geeft aan dat het voorkeursscenario is dat de aandelen van het netwerkbedrijf om niet aan de aandeelhouders worden overgedragen. Hoe groot is de kans dat dit voorkeursscenario niet haalbaar is?

De heer Roeland (SGP) vraagt naar de gesprekken die zijn gevoerd met DELTA richting het Kabinet.

De brief van minister Kamp was zeer teleurstellend. Wat doet het college om de reactie van het Kabinet op het actieprogramma van de commissie-Balkenende positief te laten zijn? Het is goed dat het college de brief aan de Tweede Kamer heeft gezonden: trek alle registers open!

Mevrouw Van Unen (SP) wijst op de inhoudelijke discussie bij de besluitvorming over het toetsingskader. Haar fractie heeft op dat moment niet ingestemd, omdat er eerst een oplossing voor de kerncentrale moet zijn. Dat geldt nog steeds. Het wordt immers een heel ander verhaal – ook voor gemeenten – als zij moeten garantstaan voor het overeind houden van een kerncentrale in plaats van het bedrijf. Verkoop van onderdelen, zelfs het netwerkbedrijf, wordt nu ook genoemd. Op de vraag van de heer Roeland (SGP) of de SP-fractie het echt nodig vindt te wachten met het splitsingsplan totdat er helderheid is over de oplossing voor de kerncentrale geeft zij aan dat zonder oplossing er een heel ander financieel verhaal ontstaat.

De heer Muste (PvZ) geeft aan dat de ondergang van DELTA te verwachten was, omdat er steeds dividend aan het bedrijf is onttrokken. Spreker wil niet in een garantstelling stappen en is van mening dat zowel het netwerkbedrijf als de andere onderdelen het best verkocht kunnen worden.

De heer Bierens (VVD) bestrijdt dat buitensporige dividendbetalingen zijn gedaan: het was in verhouding met het rendement. Met splitsing kan het publieke belang van het netwerk apart worden gezet.

Mevrouw Kool-Blokland (CDA) stelt vast dat splitsen moet, en dan zo goed mogelijk. Er kan geen steen uit het voorstel worden gehaald, zonder dat het uiteen valt. Hoe zal het gaan wanneer het niet mogelijk is om de aandelen van de publieke bedrijf over te dragen? Kan het dictum niet scherper worden geformuleerd, want oordelen is wat anders dan besluiten. Omtrent de brief van minister Kamp meldt zij

dat door de Tweede Kamer met grote meerderheid een door de CDA-fractie ingediende motie over dit punt is aangenomen. Deze motie is overigens door de minister ontraden. De kerncentrale moet onderdeel zijn van de totaaloplossing. De door het college en DELTA gezonden brief loopt vooruit op de garantstelling, waar door de Staten nog niet toe is besloten. Als voor de garantstelling wordt gekozen moet een duurzaam bedrijf overblijven, en dat moet worden onderzocht. Zijn de onderhandelingen met de minister weer begonnen?

Mevrouw Pijpelink (PvdA) ziet veel aannames in het voorstel en in de brief van het college en DELTA. Of en wanneer de energiemarkt opleeft hangt af van wie men erover spreekt. Hoe groot is de kans op verkoop van onderdelen van DELTA? Hoe zou de provincie handelen als zij geen aandeelhouder zou zijn; dan nog hebben wij de kerncentrale op het grondgebied van de provincie. Dit is een nationale aangelegenheid! Samen optrekken is vaak het beste, maar waarom is juist voor de brief aan de Tweede Kamer gekozen om dit samen te doen? Hoe ligt DELTA NV in Den Haag? De lobby door de publieke aandeelhouder moet gericht zijn behoud van werkgelegenheid en een oplossing voor de kerncentrale.

De heer Temmink (GL) maakt zich zorgen om de behandeling van het splitsingsplan door de individuele gemeenten. Het voorstel is nu een wassen neus. Het grootste blok aan het been is de kerncentrale en spreker maakt zich hard om alle Kamerleden te overtuigen dat zij bij de minister moeten aankloppen om dit nu op te lossen. Instemmen met het splitsingsplan betekent dat er later op teruggekomen moet worden. Wanneer Zeeland zich krachtig opstelt kunnen zaken in beweging komen. Splitsing is wel belangrijk, maar druk op de ketel zetten nog belangrijker.

De heer Roeland (SGP) bestrijdt dat het voorstel een wassen neus is, maar naast vaststelling is ook gezamenlijke actie richting Den Haag nodig.

De heer Temmink (GL) herinnert aan de uitspraak van de gedeputeerde dat er pas een besluit genomen kan worden als er een totaaloplossing is. In het voorstel staat dat de invloed van de minister groot is zodra met het splitsingsplan is ingestemd. Het publieke netwerk verkopen is het laatste dat gedaan zou worden. Hoe staat het college hierin? Na splitsing zouden er twee gezonde bedrijven moeten overblijven. Dat is een forse aanname. Tot slot vraagt spreker waarom doordraaien met de kerncentrale beter is dan sluiting.

De heer Hirdes (ZL) sluit aan bij de vragen van D66 en VVD.

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) geeft aan dat op sommige vragen nog geen antwoord is. De voorgestelde splitsing is gevolg van de wet, en hoe het hierna gaat lopen is nog onzeker. Voor eind van het jaar is hopelijk het totaalconcept inclusief de borgstelling voor 200 miljoen euro rond, inclusief de toestemming van o.a. de ACM en het ministerie. Daarna is tijd nodig voor de implementatie. Er is constructief met het ministerie om de tafel gezeten, maar de daaropvolgende brief van minister Kamp is zeer teleurstellend. Vorige week is toch weer het aspect werkgelegenheid in beeld gekomen, en deze week is voor het eerst als projectgroep met alle betrokken ministeries gesproken. Spreekster wijst op de noodzaak als provincie één geluid te laten horen en politieke druk te geven. Het beroep tegen de splitsing is niet ingetrokken, uitspraak wordt in september verwacht. Andere energiebedrijven zijn in beroep gegaan tegen de periode waarbinnen DELTA moet splitsen: dat vinden zij te lang. DELTA houdt het beroep in stand om de splitsingsdatum van 1 juli 2017 overeind te houden. Het voorliggende besluit houdt alleen het apart zetten van het netwerkbedrijf in. Eind dit jaar moet duidelijk zijn of er een oplossing is voor de kerncentrale, en als die er niet is wordt gekeken wat dan nog wel mogelijk is binnen het splitsingsproces. Niet splitsen op 1 juli 2017 gaat het bedrijf 30 miljoen euro kosten. Er is eensgezindheid in het Zeeuwse kamp met alle aandeelhouders, vandaar de gezamenlijke brief. Die gezamenlijkheid is van het grootste belang! Spreekster is niet gerust op de komende reactie van het Kabinet op het advies van de commissie-Balkenende. Blijft de kerncentrale een Zeeuwse verantwoordelijkheid, dan wordt het splitsingsverhaal anders en moeten er meer onderdelen worden verkocht om aan de wet te voldoen om het netwerkbedrijf apart te zetten. Dan is ook de borgstelling niet meer aan de orde, omdat die gebaseerd is op het behoud van de aandelen van Enduris en Evides. Van de jaarlijkse winst van DELTA NV is de helft als dividend uitbetaald aan provincie en gemeenten. Daarvoor zijn goede dingen voor de gemeenschap gedaan. Om niet overdragen van de aandelen is een aanname: geen overdracht, dan ook geen garantstelling vanwege het dan te hoge risico. Als er vanuit het ministerie of de ACM wijzigingen komen, wordt het splitsingsplan opnieuw ter besluitvorming aan PS voorgelegd.

Mevrouw Kool-Blokland (CDA) verzoekt het dictum in die zin aan te passen. De heer Temmink (GL) geeft aan dat bij wijzigingen in het splitsingsplan niet veel meer te besluiten is en pleit voor stevige politieke druk door het plan niet vast te stellen.

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) wijst erop dat het definitieve voorstel tot splitsing in december wordt voorgelegd. Het voorliggende voorstel is feitelijk een administratieve handeling. De genoemde ontwikkeling van energiemarkt is gebaseerd op de onderzoeken van het rijk over het herstel van de markt. Deze gegevens zijn ook nodig om te bepalen of de gesplitste bedrijven goed levensvatbaar zijn. Inderdaad staat in alle gevallen de kerncentrale in Zeeland en dat betekent een zorg voor een goede oplossing. Spreekster gaat ervan uit dat alle aandeelhouders voor de bijzondere AvA op 11 juli hun besluit over het splitsingsplan hebben genomen. Zij zal de gemeenten herinneren aan het tijdig nemen

van een besluit over het splitsingsplan. Verkoop van het netwerkbedrijf is in beeld wanneer er geen oplossing voor de kerncentrale wordt gevonden. Verkoop van onderdelen levert immers meer op dan het belenen van de aandelen.

Tweede termijn

De heer Muste (PvZ) vindt het rijk erg dubbelhartig ten opzichte van de kerncentrale, die door rijksbeleid niet mag worden verkocht.

De heer Verburg (CU) wijst op de tijdsdruk wanneer het splitsingsbesluit met eventuele verkoop van onderdelen te ver in de tijd naar achter schuift

De heer Bierens (VVD) is van mening dat het gehandhaafde bezwaar van DELTA niet echt bijdraagt aan een goede oplossing. De totaaloplossing is het einddoel. Het is goed te horen dat een brede Zeeuwse en departementale vertegenwoordiging in gesprek is. Spreker heeft goede nota genomen van het feit dat nu alleen wordt besloten over de start van de splitsing.

De heer Veraart (D66) is niet gerustgesteld en doet een oproep aan de fracties van de regeringspartijen om druk te zetten op Den Haag om een oplossing voor de kerncentrale te vinden. Dit is cruciaal. Spreker ziet weinig heil in het afstand nemen van de Raad van Bestuur en pleit ervoor gezamenlijk op te trekken.

De heer Temmink (GL) sluit zich hierbij aan en pleit voor eensgezindheid in de richting van het rijk.

Mevrouw Kool-Blokland (CDA) ziet een duidelijke route, maar is er nog niet gerust op. Gezamenlijk deze weg gaan is belangrijk, evenals actie van de politieke vertegenwoordigers in de Tweede Kamer.

De heer Roeland (SGP) stelt dat de motie van de Tweede Kamer die uitvloeide in het advies van de commissie-Balkenende een wassen neus is, wanneer er geen oplossing voor de kerncentrale komt. Hij vraagt de fracties van VVD en PvdA, net als de SGP-fractie, hun Kamerleden en bewindslieden hiervan te overtuigen.

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) constateert dat wat Zeeland wil helder is en is niet gerust of dat ook wordt bereikt.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan niet als hamerstuk worden geagendeerd.

9 Statenvoorstel Kader grote projecten provincie Zeeland – CST-075

Mevrouw Van Unen (SP) heeft geen inhoudelijke opmerkingen over het voorstel, maar vraagt zich af of dit geen kwestie is van cultuur. Bepaalde zaken zijn niet op papier te vatten, zoals het informeren van Provinciale Staten in een vroegtijdig stadium.

De heer Haaze (PVV) informeert naar de escalatieladder. Is dit opgenomen vanwege de cultuur?

De heer Verburg (CU) ziet dat de hiaten in de projectorganisatie op deze manier worden ingevuld.

Grote projecten worden op deze manier uitgevoerd, maar kan dat voor alle projecten en programma's?

De heer Van Gent (VVD) merkt op dat het doel van dit langverwachte voorstel meer omvat dan het versterken van de kaderstellende en controlerende van PS. Ook GS willen immers een betere beheersing van de projecten. De definitie van omvang en grootte van projecten moet evenwichtig zijn. Kan er een andere term voor gevonden worden? Er staan vijf momenten genoemd waarop besluiten genomen moeten worden over een volgende fase van een project. Hier moet duidelijk staan dat een verantwoordelijkheid is van Provinciale Staten. De informatie door middel van voortgangsrapportages moet op een dusdanige manier worden georganiseerd dat deze binnen een maand aan PS worden voorgelegd. De passage over reflectie tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten zou spreker graag meer expliciet zien.

Mevrouw De Milliano (CDA) is eveneens van mening dat kwartaalrapportages zo snel mogelijk besproken moeten kunnen worden om als Provinciale Staten goed onze rol te kunnen uitvoeren. Wordt regelmatig gekeken of wat nu wordt afgesproken is wat Provinciale Staten nodig hebben? De escalatielijn kan wat haar betreft in het kader blijven.

De heer Roeland (SGP) onderschrijft de opvatting van de CU-fractie om alle projecten langs deze maatlat te leggen. Hoe wordt beoordeeld of een project een groot project is en krijgen de Staten hier inzicht in? Spreker is licht positief over de escalatieladder, maar vraagt zich af of het Sloeweg-debacle hiermee voorkomen had kunnen worden als verplicht eerst al deze stappen doorlopen moeten worden. Hij had overigens verwacht dat het voorstel sneller aan de Staten voorgelegd zou worden.

De heer Veraart (D66) constateert dat Provinciale Staten al in de verkenningsfase een rol krijgt. Is 'belangrijk project' geen betere omschrijving dan 'groot project'? Een escalatieladder is niet de oplossing om als het spaak loop in een project dit tijdig te signaleren, het ermee bezig zijn wel.

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) geeft aan dat de organisatie een grote inhaalslag én cultuuromslag heeft moeten maken, ook met de rapportage over projecten. Als er wat aan de hand is, dan is het een kwestie van gezond verstand gebruiken en het probleem waar dan ook melden. De escalatieladder is bedoeld om op te schalen en is een reactie op de Sloeweg. Wat een groot project of programma is loopt via een 'trechter'; het is nog zoeken hoe dit het beste kan werken. Met een auditcommissie kan dit proces ook gevolgd worden. Inderdaad dient dit kader ook GS. Het college

hecht niet aan de naam 'grote' projecten en is open voor andere suggesties. Spreekster zegt toe op te nemen dat besluiten over de fasering aan Provinciale Staten zijn. De voortgangsrapportage moet inderdaad zo snel mogelijk bij het college en PS liggen; het werkproces zal op dit punt goed worden gevolgd. De auditcommissie moet nog worden ingesteld, en op dat moment zullen er afspraken gemaakt moeten worden hoe dit te doen. Het geheel moet een ingebedde werkwijze worden. Er zijn criteria om te bepalen of iets een groot project is. Bij twijfel zal het college de Staten informeren.

Tweede termijn

De heer Temmink (GL) informeert of de VVD-fractie voornemens is een amendement in te dienen, waar zijn fractie dan graag aan meedoet.

De heer Van Gent (VVD) vindt het kader een grote verbeteringsslag.

De heer Schonis (D66) benadrukt dat dit stuk een door Provinciale Staten gevraagd handvat is.

De heer Verburg (CU) vindt dat de veranderingen in de organisatie in het kader van opgavegericht werken onderbelicht zijn. Hij vraagt aandacht voor de stabiliteit van de organisatie, en verwijst naar een artikel in dagblad Trouw. Herkent de gedeputeerde dit beeld?

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) zegt toe het voorstel aan te passen naar aanleiding van de door de heer Van Gent (VVD) aangedragen punten. Er wordt in de organisatie op een andere manier gewerkt, maar ook de dagelijkse gang van zaken moet doorgang vinden. Spreekster zal blij zijn wanneer de directie op sterkte is. Hoe jaarlijks dit kader wordt geëvalueerd wordt ambtelijk toegelicht.

De heer Daane (CST) geeft aan dat er veel regels zijn voor de formele betrokkenheid van de Staten bij projecten. Het jaarlijks reflecteren op de samenwerking is iets wat nog niet eerder is benoemd in een voorstel. De keuze van de plaats waar dat gebeurt is aan de Staten.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd, wanneer het conform de toezegging gewijzigde voorstel tijdig is ontvangen.

10 Statenvoorstel garantstelling voor een geldlening voor poldernatuur Zeeland - BLD-067

Mevrouw Kooman (PVV) vraagt of het zeker is dat Poldernatuur deze subsidie zal ontvangen?

Mevrouw Hurkens (SP) informeert naar het best mogelijke scenario zonder dat de provincie garantstaat. Haar fractie kan zich niet vinden in het voorstel.

De heer Schonis (D66) vindt dat er - in plaats van een garantstelling - via de eigen subsidieregime een oplossing geboden kan worden.

Mevrouw Pijpelink (PvdA) vraagt nadere informatie over de stichting, waar deze te vinden is en wil weten op welke wijze verantwoording wordt afgelegd.

Mevrouw De Milliano (CDA) kan zich vinden in het voorstel.

De heer Bierens (VVD) constateert dat de provincie terughoudend met nieuwe garantstellingen zou omgaan. Is er in dit geval geen andere oplossing?

De heer Muste (PvZ) wijst garantstelling volgens dit voorstel af.

De heer Verburg (CU) vraagt naar de alternatieven.

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) antwoordt dat het college dit voorstel niet zomaar voorlegt, in de wetenschap dat gesteld is geen nieuwe garanties te willen verlenen. Het punt is dat door het natuurpact is vastgelegd dat agrarisch natuurbeheer via een collectief moet verlopen. Dat collectief is recent opgericht en heeft met honderden boeren contracten afgesloten. Er wordt voor een periode van zes jaar subsidie toegekend, en per jaar prestatieafspraken gemaakt. Voor de bank is de subsidietoezegging alleen niet voldoende, of er moet een hoge rente worden betaald. De provincie is subsidieverstrekker, en kan hier in sturen. Daarmee is het een veilige manier om het collectief te helpen met hun kasritmeprobleem. De keuze voor garantstelling is dan het meest zuiver. Er zijn vooraf afspraken gemaakt met het collectief over de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer; dit staat in een openbare overeenkomst. De uitvoering wordt extern gemonitord. De gedeputeerde zegt toe deze subsidieovereenkomst toe te zenden¹.

Tweede termijn

De heer Temmink (GL) zegt het op prijs te stellen dat bij behandelen in PS de voorzitter van het collectief, tevens statenlid, niet aan de behandeling deelneemt.

Mevrouw De Milliano (CDA) vindt natuurbeheer wel heel belangrijk.

Mevrouw Hurkens (SP) vraagt of er mogelijke precedentwerking is bij vaststellen van dit voorstel. Een lening is immers ook mogelijk. Wie trekt dan de grens?

De heer Bierens (VVD) vraagt of de SP-fractie het ermee eens is dat het verstrekken van een lening ook een precedent scheidt.

De heer Schonis (D66) ziet een mogelijkheid in bevoorschotting op de subsidie, wat mogelijk is.

---

¹ Voor antwoorden op de gestelde vragen over Collectief Poldernatuur en de subsidieovereenkomst: zie bijlage 1.

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) geeft aan dat de garantstelling past binnen het bedrag dat de provincie betaalt voor het agrarisch natuurbeheer. De POP-subsidies zijn inmiddels vrijgegeven. Ook het verstrekken van voorschotten levert precedentwerking op. Als de provincie garant staat, dan moet dan een uitzondering zijn, precies wat met Poldernatuur het geval is. De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan eventueel alsnog als hamerstuk worden geagendeerd, wanneer de toegezegde informatie tijdig is ontvangen.

11 Statenvoorstel actualisatie protocol uitwisseling geheime informatie door GS aan PS en aan statencommissie - CST-063

De heer Schonis (D66) wijst op de commissie Sloeweg, waar het voorliggende voorstel uit voortvloeit. Belangrijkste moet zijn dat zo beperkt mogelijk informatie onder geheimhouding wordt gewisseld. De heer Van Gent (VVD) onderschrijft dit. Wanneer de keuze is tussen optimaal informeren of alles in openbaarheid wisselen, dan kan de keus gaan in de richting van vertrouwelijk informeren. Het stuk voorziet gelukkig in het te gelegen tijd openbaar maken van de stukken. Welk gremium is het meest geschikt voor het delen van geheime informatie? Voor zijn fractie is dat de Statenvergadering. Mevrouw Kooman (PVV) vraagt of vervangende commissieleden bijgepraat mogen worden door statenleden over zaken die voor deze commissie relevant zijn. Mevrouw De Milliano (CDA) vindt met vorige sprekers dat informatie zoveel mogelijk openbaar besproken moet kunnen worden. Als er niet aan ontkomen kan worden, dan is het fijn dat de statenleden hun fractiegenoten kunnen bijpraten, zodat de 39 statenleden over dezelfde informatie beschikken. Voor wat betreft de burger-commissieleden is het een andere situatie. De heer Verburg (CU) vindt het bekrachtigen en opheffen van geheimhouding belangrijke wijzigingen. De heer Van de Velde (SGP) vraagt of de wijze van het verstrekken van vertrouwelijke stukken op andere wijze geregeld kan worden. De heer Van der Maas (GS) geeft aan dat een besloten vergadering aan het eind van de Statenvergadering de voorkeur heeft: dan is de doelgroep bijeen. Soms is het zo urgent, dat niet op een Statenvergadering kan worden gewacht. (Burger-)commissieleden die met verlof zijn mogen niet geïnformeerd worden, hun vervanger wordt uitgenodigd voor de betreffende bijeenkomst. De verstrekking van stukken moet zorgvuldig en met voldoende tijd om te bestuderen gebeuren. De heer Temmink (GL) kan zich vinden in het voorstel. De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd.

12 Verslag (concept) vergadering gezamenlijke commissies van 13 mei 2016

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

13 Verslag (concept) vergadering commissie Bestuur van 13 mei 2016

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

14 Toezeggingenlijst

De heer Van de Velde (SGP) had verwacht dat de lobbyist nog voor de zomer bij de commissie zou zijn. Kan hij in september aanwezig zijn? De voorzitter concludeert dat er geen toezeggingen kunnen worden afgevoerd,

15 Volgende vergadering: vrijdag 16 september 2016, 9.00 uur

Er worden geen stukken ter behandeling teruggevraagd.

16 Sluiting

De voorzitter sluit om 13.20 uur de vergadering.

Antwoord op vragen van de commissie Bestuur bij de behandeling van Statenvoorstel
garantstelling voor een geldlening voor poldernatuur Zeeland - BLD-067

1. Wie is Poldernatuur Zeeland.

Het Rijk en Provincies hebben afspraken gemaakt over de invoering van een nieuw stelsel voor agrarisch natuurbeheer per 1-1-2016. Onderdeel van deze afspraken is de oprichting van Collectieven om het beheer efficiënt uit te kunnen voeren. Collectief Poldernatuur Zeeland is in het voorjaar van 2015 formeel bij de notaris opgericht als Coöperatie Collectief Agrarisch Natuurbeheer U.A. In het bestuur van Poldernatuur Zeeland zijn alle 9 Zeeuwse Agrarische Natuurverenigingen vertegenwoordigd. De Provincie heeft voortaan 1 subsidiecontract met Poldernatuur Zeeland. Voorheen hadden alle individuele boeren een subsidiecontract met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Op deze nieuwe manier kan het agrarisch natuurbeheer met veel minder uitvoeringslasten uitgevoerd worden. De website van Poldernatuur Zeeland is sinds kort online: www.poldernatuurzeeland.nl

2. Kasritme probleem en bevoorschotting

In oktober 2015 heeft Poldernatuur Zeeland een provinciale subsidiebeschikking voor de beheerjaren 2016 tot en met 2021 ontvangen. Het bevoorschotten van deze subsidie mag vanwege Europese eisen pas na afloop van een beheerjaar (i.c. op zijn vroegst in februari 2017) gebeuren, de subsidie wordt definitief afgerekend aan het einde van de 6-jarige subsidieperiode. In verband met Europese eisen (o.a. staatssteunregelgeving) vanuit het POP3 kan er geen voorschot verleend worden voorafgaand aan het beheerjaar, dus bij het afgeven van de subsidiebeschikking (i.c. oktober 2015.). Poldernatuur Zeeland maakt echter wel uitvoeringskosten gedurende het jaar 2016, maar ontvangt de eerste subsidie pas in februari 2017, om die reden ontstaat er een kasritme probleem dat met bevoorschotting niet kan worden opgelost.

3. Verantwoording

De subsidiebeschikking is afgegeven op grond van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Zeeland 2016 (SVNL2016). In deze verordening zijn de verplichtingen van de subsidieontvanger vastgelegd, o.a. op welke manier er verantwoording wordt afgelegd. In de bijlage treft u de subsidiebeschikking aan Poldernatuur Zeeland, waarin ook de relevante passages uit de SVNL 2016 zijn opgenomen.

bericht op brief van: 22-7-2015
uw kenmerk:
ons kenmerk: 15014112
afdeling: Water, Bodem en Natuur
bijlage(n): subsidieaanvraag met bijlagen
behandeld door: W. Maljaars
doorkiesnummer: (0118) 63 17 26
onderwerp: Beslissing op gebiedsaanvraag subsidie Agrarisch
Natuur- en Landschapsbeheer 2016 tot en met 2021

het bestuur van de Coöperatie
Collectief Agrarisch Natuurbeheer U.A.
Postbus 46
4460 BA GOES

verzonden: **- 6 OKT. 2015** Middelburg, 6 oktober 2015

Geacht bestuur,

U heeft bij brief van 22 juli 2015, met bijlagen, door ons ontvangen op 24 juli 2015, namens de Coöperatie Collectief Agrarisch Natuurbeheer U.A. (hierna te noemen: collectief Poldernatuur Zeeland) subsidie aangevraagd voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer (SNL). Uw aanvraag is aangevuld met uw brieven van 30 juli 2015, met bijlagen, door ons ontvangen op 31 juli 2015, en 11 september 2015, met bijlagen, door ons ontvangen 15 september 2015. De laatste wijziging in de financiële onderbouwing is op 28 september 2015 door ons ontvangen. Wij hebben uw aanvraag beoordeeld. In deze brief leest u onze beslissing.

Besluit

Wij hebben besloten u een subsidie te verlenen van maximaal € 4.410.785,66 voor de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021 (€ 735.130,94 per jaar).

Uw subsidie heeft het nummer uit het briefhoofd gekregen. Wij verzoeken u bij iedere correspondentie over deze subsidie, dit nummer te vermelden.

De aanvraag en daarbij behorende bijlagen alsmede de aanvullingen op de aanvraag maken onderdeel uit van deze subsidiebeschikking. In de bijlage is voor de volledigheid de laatste versie van deze stukken gevoegd.

Wij verlenen u deze subsidie onder het voorbehoud dat de Europese Commissie goedkeuring verleent aan de wijziging van het POP3. Met deze wijziging voert Nederland het stelsel van agrarische collectieven in.

De provinciale begrotingen voor de jaren 2016 tot en met 2021 zijn op dit moment nog niet vastgesteld. De subsidieverlening vindt daarom plaats onder voorbehoud dat Provinciale Staten voldoende middelen ter beschikking stellen om de subsidie te verstrekken.

De subsidie wordt verleend voor de uitvoering van een project met beheeractiviteiten gericht op het behoud van versterking van een leefgebied. Hieronder ziet u om welk leefgebieden het gaat.

Leefgebied / categorie water	Minimum aantal hectares	Maximum aantal hectares	Gemiddelde kosten per hectare	Maximale subsidie per jaar	Maximale subsidie
Open akker	216,87	249,39	€ 2.636,75	€ 657.579,08	€ 3.945.474,50
Droge dooradering	53,79	61,85	€ 1.253,87	€ 77.551,86	€ 465.311,16
Totaal				€ 735.130,94	€ 4.410.785,66

Elk jaar een betaalverzoek

Om het jaarlijkse voorschot te ontvangen, is het belangrijk dat u in elk beheerjaar een betaalverzoek doet in de Gecombineerde opgave (GDI). Dit verzoek kunt u jaarlijks in de daarvoor opengestelde periode indienen. Daarnaast moet u jaarlijks uiterlijk 1 oktober de verantwoording van het betaalverzoek indienen. Wij vernemen dan de oppervlakte van het gerealiseerde beheer met het gemiddelde bedrag per hectare. De betaling krijgt u dan telkens na afloop van elk beheer

Verplichtingen

In de subsidieperiode dient u te voldoen aan de vereisten en verplichtingen van de Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer Zeeland 2016 (hierna: SVNL Zeeland 2016). Wij wijzen u met name op artikel 3.11 van deze verordening. Hierin staat het volgende:

Artikel 3.11 Verplichtingen van de subsidieontvanger

De subsidieontvanger heeft in ieder geval de volgende verplichtingen:

- a. uitvoering vindt plaats in leefgebieden;
- b. de subsidieontvanger doet uiterlijk voor 1 januari van ieder kalenderjaar per leefgebied of onderdeel van een leefgebied waarvoor is beschikt een opgave van de beheeractiviteiten op perceelsniveau in het daartoe door Gedeputeerde Staten aangewezen systeem;
- c. de gekozen beheeractiviteit of combinatie van beheeractiviteiten past bij de beheerfunctie of het cluster van beheeractiviteiten zoals beschikt en het bijhorende leefgebied zoals aangewezen in het natuurbeheerplan;
- d. wijzigingen van activiteiten op perceelsniveau die gedurende het kalenderjaar optreden worden door de subsidieontvanger uiterlijk 3 werkdagen voorafgaand aan het ingaan van de wijziging gemeld aan Gedeputeerde Staten, door de wijziging op perceelsniveau door te voeren via het daartoe onder b bedoelde systeem en kunnen tot uiterlijk 30 september worden doorgevoerd;
- e. wijzigingen bestaande uit het toevoegen van percelen worden door de subsidieontvanger uiterlijk op 15 mei van het lopende beheerjaar doorgevoerd via het in onderdeel b bedoelde systeem;
- f. wijzigingen bestaande uit het terug trekken van percelen met de daarbij horende beheeractiviteit zijn mogelijk tot en met 30 september, tenzij op deze percelen een controle is uitgevoerd;
- g. de subsidieontvanger dient ieder kalenderjaar in de periode waarin de Gecombineerde data winning wordt ingediend een betaalverzoek in voor het kalenderjaar. De subsidieontvanger dient deze aanvraag in via een door Gedeputeerde Staten beschikbaar gesteld formulier;
- h. de subsidieontvanger dient uiterlijk 1 oktober van ieder kalenderjaar een verantwoording in waarin is beschreven:
  - 1°. welke activiteiten als bedoeld onder b, daadwerkelijk zijn uitgevoerd;
  - 2°. welke wijzigingen als bedoeld onder d, e en f hebben plaatsgevonden en waarom;
- i. de subsidieontvanger dient uiterlijk 1 december van ieder kalenderjaar een voortgangsverslag in;
- j. de subsidieontvanger beschikt voor de gehele duur van de subsidie over een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer;
- k. de subsidieontvanger draagt er zorg voor dat er door of vanwege Gedeputeerde Staten audits kunnen worden uitgevoerd in het kader van de naleving van de certificeringsvoorwaarden;
- l. de subsidieontvanger verleent medewerking aan een toezichthouder als bedoeld in artikel 1.7 om toezicht te houden op de naleving van de subsidieverplichtingen en verleent een toezichthouder ongehinderd toegang tot percelen;
- m. de subsidieontvanger draagt er zorg voor dat door of vanwege Gedeputeerde Staten monitoringswerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in het desbetreffende leefgebied.

Ook de Europese en nationale minimumnormen op het gebied van milieu, gezondheid en dierenwelzijn, alsmede de minimeisen voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen zijn van toepassing op deze subsidie.

Wij wijzen u tenslotte op de verplichting om de administratie en de daartoe behorende bescheiden die betrekking hebben op de deze subsidie gedurende een periode van vijf jaar na vaststelling van de betreffende subsidie te bewaren.

Subsidiabele kosten en subsidiehoogte

Subsidie wordt slechts verleend voor de kosten die rechtstreeks verband houden met de activiteiten voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Ingevolge artikel 3.5 SVNL Zeeland 2016 komen alleen de kosten voor het uitvoeren van beheeractiviteiten, gedeerde inkomsten door het uitvoeren van beheeractiviteiten en de transactiekosten in verband met de uitvoering van de activiteiten (overeenkomstig verordening (EU) nummer 1305/2013) voor subsidie in aanmerking.

De hoogte van de subsidie wordt op basis van artikel 3.14, vierde lid, SVNL Zeeland 2016, berekend door de gemiddelde kosten per hectare (zoals opgenomen in de tabel op de eerste pagina van deze brief en berekend op basis van artikel 3.7, tweede lid, SVNL Zeeland 2016), te vermenigvuldigen met het aantal daadwerkelijke hectares waarvoor beheeractiviteiten zijn uitgevoerd. De subsidie bedraagt maximaal € 4.410.785,66.

Wijziging in verband met vergroten areaal

U kunt één maal per kalenderjaar een verzoek indienen tot wijziging van de beschikking tot subsidieverlening met ingang van het volgend kalenderjaar, gericht op de vergroting van het areaal (artikel 3.13 SVNL Zeeland 2016).

Vaststelling

Gedeputeerde Staten van Zeeland zullen binnen 13 weken na afloop van de subsidieperiode de subsidie ambtshalve vaststellen, naar aanleiding van de door u in het laatste kalenderjaar ingediende betaalverzoek. Het restant bedrag wordt binnen zes weken na de ambtshalve vaststelling uitbetaald (artikel 3.14 SVNL Zeeland 2016).

Sanctiebeleid

Op het niet naleven van de voorwaarden en verplichtingen uit deze subsidiebeschikking zijn sancties van toepassing (artikel 3.15 SVNL Zeeland 2016). Deze sancties worden nader omschreven in een beleidsregel waarin het sanctiebeleid is verwoord. Dit beleid is momenteel nog in ontwikkeling. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP)

Uw aanvraag wordt gefinancierd uit het Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020 voor Nederland (POP3). Het POP wordt deels gefinancierd uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Wij publiceren uw naam en het toegekende subsidiebedrag op internet. Wij zijn hiertoe verplicht op basis van regelgeving van de Europese Unie.

Eisen kunnen veranderen

Als de baseline-voorwaarden, de klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken of de zogenaamde vergroeningseisen worden aangescherpt, dan wordt uw subsidieverlening daarop aangepast. Als u niet aan die aangescherpte voorwaarden kunt voldoen krijgt u de gelegenheid het beheer te stoppen zonder dat u de betaalde voorschotten terug moet betalen.

Op 1 januari 2021 gaat een nieuw Programma voor Plattelandsontwikkeling in (POP4). Wij zullen de subsidieverlening per 1 januari 2021 aanpassen aan de voorwaarden van POP4. Wij houden u op de hoogte van dergelijke wijzigingen en van de gevolgen die eruit voortkomen.

Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Zeeland 2016

Op deze subsidie zijn onder meer de regels van de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Zeeland 2016 van toepassing. Deze verordening is vastgesteld op 31 maart 2015 en gewijzigd op 6 oktober 2015. De publicatie kan worden geraadpleegd via www.overheid.nl

Wij wijzen u met name op de artikelen in paragraaf 1 (algemene bepalingen) en paragraaf 3 (bepalingen agrarisch natuur- en landschapsbeheer) van deze verordening.

Bezwaar

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij:

Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u een informatiefolder aanvragen op telefoonnummer 0118-631000. U kunt de informatie ook downloaden via <http://loket.zeeland.nl/bezwaar/bezwaar>.

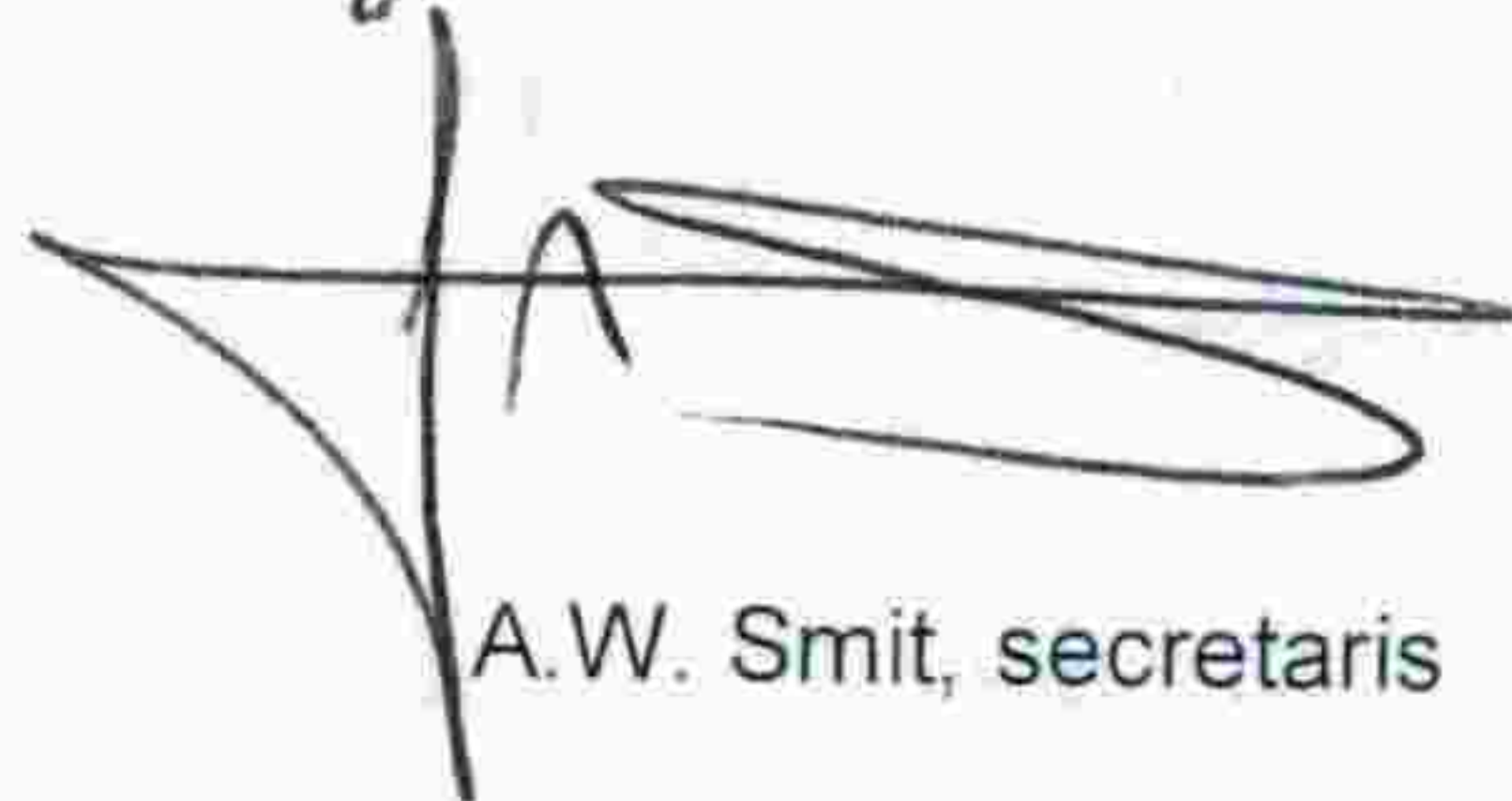
Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris